

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0140/2010

5.5.2010

RAPORT

ELi poliitikavaldkondade arengusidusus ja laiendatud ametliku arenguabi
kontseptsioon
(2009/2218(INI))

Arengukomisjon

Raportöör: Franziska Keller

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	17
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	20
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	24

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi poliitikavaldkondade arengusidususe ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsiooni kohta (2009/2218(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika „Euroopa konsensus”¹ kohta artikleid 9 ja 35;
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist ja eriti artikli 21 lõiget 2, milles kehtestatakse liidu põhimõtted ja eesmärgid rahvusvaheliste suhete valdkonnas, ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (Lissaboni lepingu) artiklit 208, milles kinnitatakse, et EL võtab arengukoostöö eesmärgi arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arenguriike;
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (Lissaboni lepingu) artiklit 7, milles kinnitatakse taas, et EL tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmärgi;
- võttes arvesse AKV-EÜ koostöölepingu (Cotonou lepingu) artiklit 12;
- võttes arvesse 2007. aasta detsembris Lissabonis vastu võetud Aafrika–ELi ühisstrateegiat;
- võttes arvesse komisjoni teatist „Poliitikavaldkondade seostatus arenguga – Aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kiirendamine” (SEK(2005)0455);
- võttes arvesse esimest komisjoni töödokumenti „Euroopa Liidu aruanne arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususe kohta” (KOM(2007)0545), mida hakatakse avaldama iga kahe aasta järel, ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)1202);
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „ELi tegevusjuhend tööjaotuse kohta arengupoliitikas” (KOM(2007)0072);
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2009. aasta aruannet arengupoliitika sidususe kohta (KOM(2009)0461 lõplik) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2009)1137);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Arengupoliitika sidususe tervet Euroopa Liitu hõlmava poliitikaraamistiku kehtestamine” (KOM(2009)0458);
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Arengupoliitika sidususe tööprogramm” (SEK(2010) 421 lõplik), mis kuulub Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regionide Komiteele esitatud komisjoni teatise juurde;

¹ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „ELi 12-punktiline tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide toetamiseks” (KOM(2010)159);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Arenhuriikide toetamine kriisiga toimetulemiseks” (KOM(2009)160);
- võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut ühise kalanduspoliitika reformi kohta (KOM(2009)163);
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2010. aasta resolutsiooni ühise kalanduspoliitika reformi käsitleva rohelse raamatu kohta¹;
- võttes arvesse oma 24. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta, ja eelkõige selle I lisa²;
- võttes arvesse nõukogu 21. ja 22. detsembri 2004. aasta järeldusi põllumajanduse ja kalanduse kohta;
- võttes arvesse nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kiirendamise kohta;
- võttes arvesse nõukogu 17. oktoobri 2006. aasta järeldusi, mis käsitlevad arenguküsimuste integreerimist nõukogu otsuste vastuvõtmise protsessi;
- võttes arvesse 14. ja 15. detsembri 2008. aasta Euroopa Ülemkogu eesistuja järelduste lõiget 49;
- võttes arvesse nõukogu 19. ja 20. novembri 2007. aasta järeldusi, mis käsitlevad poliitikavaldkondade sidusust arenguga;
- võttes arvesse 19. ja 20. juuni 2008. aasta Euroopa Ülemkogu eesistuja järelduste lõiget 61;
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 18. mai 2009. aasta järeldusi arenguriikide toetamise kohta kriisiga toimetulekuks;
- võttes arvesse nõukogu 17. novembri 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad poliitikavaldkondade sidusust arenguga ja abi tulemuslikkuse tegevusraamistikku;
- võttes arvesse OECD 1996. aasta strateegilist dokumenti „21. sajandi strateegia kujundamine: arengukoostöö panus”, OECD 2002. aasta ministrite deklaratsiooni „Meetmed ühise arengukava vastuvõtmiseks” ning OECD 2008. aasta aruannet „Poliitikavaldkondade sidusus arenguga: põhialused”;
- võttes arvesse abi tõhusust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni ja Accra tegevuskava;

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2010)0039.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0325.

- võttes arvesse OECD 4. juuni 2008. aasta ministrite deklaratsiooni, mis käsitleb poliitikavaldkondade sidusust arenguga;
- võttes arvesse 2000. aasta ÜRO millenniumideklaratsiooni ning kaheksandat aastatuhande arengueesmärki;
- võttes arvesse novembris 2001 toimunud WTO ministrite kohtumist ning 2002. aasta Monterrey konsensust;
- võttes arvesse 2002. aasta säästva arengu tippkohtumist ning 2005. aasta tippkohtumise raames vastu võetud peaassamblee resolutsiooni;
- võttes arvesse 4.–9. aprillil 2009. aastal Prahas toimunud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni Cotonou partnerluslepingu rolli kohta AKV riikide toidu- ja finantskriisi käsitlemisel¹;
- võttes arvesse järgnevaid arengukomisjoni raportitel põhinevaid resolutsioone: Euroopa Parlamendi 23. märtsi 2006. aasta resolutsioon majanduskoostöö lepingute (EPA) mõju kohta arengule²; Euroopa Parlamendi 1. veebruari 2007. aasta resolutsioon arengukoostööpoliitika jätkusuutlikkuse süvalaiendamise kohta³; Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2007. aasta resolutsioon ELi ja Aafrika vaheliste suhete olukorra kohta⁴; Euroopa Parlamendi 17. juuni 2008. aasta resolutsioon arengupoliitika sidususe ja ELi poolt teatavate bioloogiliste loodusvarade kasutamise mõju kohta Lääne-Aafrika arengule⁵; Euroopa Parlamendi 29. novembri 2007. aasta resolutsioon Aafrika põllumajanduse edendamise kohta – ettepanek põllumajanduse arendamise ja toiduainetega kindlustatuse kohta Aafrikas⁶; ja Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järeelmeetmete kohta⁷;
- võttes arvesse järgnevaid rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportitel põhinevaid resolutsioone: Euroopa Parlamendi 23. mai 2007. aasta resolutsioon Euroopa Liidu kaubandusabi kohta⁸ ja Euroopa Parlamendi 1. juuni 2006. aasta resolutsioon kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse⁹;
- võttes arvesse 2009. aasta CONCORDi raportit „Tähelepanu keskmes on poliitikavaldkondade sidusus”;
- võttes arvesse ActionAidi 2003. aasta uurimust „Poliitikavaldkondade (eba)sidus Euroopa Liidu arengumaadele antavas abis: kolmeaastane riikide juhtumiuuring”;
- võttes arvesse Guido Ashoffi 2006. aasta uuringut „Poliitikavaldkondade suurem sidus arenguga: põhimõttelised küsimused, institutsioonide suhtumine ning järeldused

¹ AKV-EL/100.568/09/lõplik.

² ELT C 292E, 1.12.2006, lk 121.

³ ELT C 250E, 25.10.2007, lk 77.

⁴ ELT C 263E, 16.10.2008, lk 633.

⁵ ELT C 286E, 27.11.2009, lk 5.

⁶ ELT C 297E, 20.11.2008, lk 201.

⁷ ELT C 297E, 19.11.2009, lk 100.

⁸ ELT C 102E, 24.4.2008, lk 291.

⁹ ELT C 298E, 8.12.2006, lk 261.

võrreldavate näitajate põhjal”;

- võttes arvesse ECDPMi 2007. aasta raportit „ELi institutsioonide ja liikmesriikide mehhanismid poliitikavaldkondade suuremaks sidususeks arenguga: lõpparuanne”;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0140/2010),
- A. arvestades, et OECD tegi ettepaneku määratleda mõiste „poliitikavaldkondade arengusidusus“, mis tähendab „töötamist selle nimel, et valitsuse arengupoliitika eesmärged ja tulemused ei õhnestaks sama valitsuse teised arenguriike mõjutavad poliitikavaldkonnad, ja et need teised poliitikavaldkonnad toetaksid võimalusel arengueesmärged”¹; arvestades, et EL on ELi poliitikavaldkondade vahelise sünergia loomiseks välja töötanud kontseptsiooni „poliitikavaldkondade arengusidusus” ning arvestades, et ka poliitilise tegevuse puudumine võib arengukoostöö oodatavaid tulemusi negatiivselt mõjutada;
- B. tuletades meelde Euroopa Liidu lubadust võtta meetmeid arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususe soodustamiseks kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2005. aasta järeldustega²;
- C. arvestades, et on olemas erinevus poliitikavaldkondade kooskõla (vasturääkivuste vältimine erinevate välispoliitika valdkondade vahel) ja arenguga seotud sidususe vahel (kohustus võtta arvesse arengueesmärged kõigis arenguriike mõjutavates ELi poliitikavaldkondades);
- D. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 seatakse ELi arengupoliitika põhieesmärgiks vaesuse vähendamine ja aja jooksul kaotamine; arvestades, et poliitikavaldkondade sidusus arenguga toimib ELi arengukoostöö eesmärkide saavutamiseks kõigi poliitikavaldkondade kaudu;
- E. arvestades, et ELi kaubanduse, põllumajanduse, kalanduse, kliima, intellektuaalomandi, rände, rahastamise, relvade ja toorainega seotud poliitikavaldkondades esineb selget ebasidusust; arvestades, et poliitikavaldkondade sidusus arenguga võib vähendada vaesust, leides ELi poliitikavaldkondade vahel olulise koostoime;
- F. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidusust piiravad poliitilise toe puudumine, ebaselged volitused, ebapiisavad ressursid, tõhusate kontrollivahendite ja -näitajate puudumine ning see, et poliitikavaldkondade arengusidusust ei peeta vastandlikest huvidest tähtsamaks;
- G. arvestades, et kalandusalaste partnerluslepingute raames liidu antud rahalised hüvitised ei ole aidanud partnerriikide kalanduspoliitikat tugevdada, ja seda suures osas nende lepingute rakendamise järelevalve puudumise tõttu, abi andmise aegluse tõttu või vahel

¹ „Poliitikavaldkondade sidusus arenguga: institutsioonilised aspektid: tehniline seminar”: oktoobril 2003. aastal Pariisis toimunud OECD seminar.

² Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni Euroopa Liidu arengupoliitikat käsitleva ühisavalduse „Euroopa konsensus” (2006/C 46/01) artikkel 35.

koguni selle abi kasutamata jätmise tõttu;

- H. arvestades, et esimene aastatuhande arengueesmärk on vähendada aastaks 2015 nälga kannatavate inimeste osakaalu poole võrra, kuid ligikaudu miljard inimest elab veel igapäevases toidupuuduses, samas kui maailmas toodetakse piisavalt toitu kogu elanikkonna vajaduste rahuldamiseks;
 - I. arvestades, et liidu toetustel Euroopa põllumajandustoodete ekspordile on laastav mõju toiduga kindlustatusele ja elujõulise põllumajandussektori arengule arenguriikides;
 - J. arvestades, et EL on võtnud endale ülesandeks saavutada 2015. aastaks ÜRO püstitatud eesmärgi eraldada ametlikuks arenguabiks kogurahvatulust 0,7%, ning et 2010. aastaks on ELile tervikuna püstitatud abi andmise vaheeesmärk 0,56%;
 - K. arvestades Euroopa Liidu Kohtu 2008. aasta novembri otsust, mille kohaselt peab Euroopa Investeeringispanna (EIP) tehingute prioriteediks arenguriikides olema areng enne mis tahes majanduslikke või poliitilisi eesmärke;
 - L. arvestades, et kriis on näidanud, et ametlik arenguabi on kõige vaesemate riikide abistamisel ainulaadne ja muude finantsvoogudega võrreldes rahastatakse selle abil arengut paremini prognoositud ja usaldusväärset viisil;
 - M. arvestades, et paljud uuringud on näidanud, et arenguriikidest voolab ebaseaduslikult välja ligikaudu 900 miljardit eurot aastas, mis kahjustab tõsiselt arenguriikide eelarvetulusid ja sellest tulenevalt nende võimet ise ennast arendada;
1. tunneb heameelt, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid pööravad poliitikavaldkondade arengusidususele järjest rohkem tähelepanu ning teevad selle nimel suuremaid jõupingutusi, nagu seda on näidanud kord kahe aasta jooksul esitatavad raportid;
 2. kinnitab uuesti oma kindlat soovi edendada poliitikavaldkondade arengusidusust Euroopa Liidus ja parlamendi töös;
 3. rõhutab, et Euroopa Liit on selgelt suurim abiandja maailmas (ELi abi suurenes 2008. aastal 49 miljardi euroni, mis on 0,4% kogurahvatulust), ning et abi maht suureneb 2010. aastal eeldatavasti 69 miljardi euroni, mis vastab 2005. aastal G8 Gleneaglesi tippkohtumisel antud ühisele lubadusele – 0,56% ELi kogurahvatulust; juhib tähelepanu asjaolule, et see annaks täiendavad 20 miljardit eurot arengueesmärkide saavutamiseks;
 4. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti 2010. aastaks suurendama ELi kaubandusega seotud kollektiivse abi kogusummat kahe miljardi euroni aastas (üks miljard eurot ühenduse poolt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt);
 5. palub arengumaadel ja eriti nendel, kes saavad kõige rohkem ELi abi, tagada hea valitsemistava järgimine kõikides avalikes asjades ja eriti saadud abi haldamisel, ning nõuab tungivalt, et komisjon astuks kõik vajalikud sammud, et tagada abi läbipaistev ja tõhus kasutamine;
 6. tunneb heameelt poliitikavaldkondade arengusidususe 2010.–2013. aasta tööprogrammi

üle, mis on suuniseks ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele, ja tunnistab selle rolli tulevaste poliitiliste algatuste varase hoiatamise süsteemina; tervitab ka eri poliitikavaldkondade vahelisi seoseid;

7. tuletab meelde Euroopa Liidu vastutust arvestada arenguriikide ja nende riikide kodanikega;
8. on arvamusel, et kõik ELi välismõjuga poliitikavaldkonnad peavad olema kavandatud toetama võitlust vaesuse vastu ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamist ning inimõiguste (kaasa arvatud soolise võrdsuse, sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnaalaste õiguste) austamist ning mitte nende eesmärkidega vastuolus olema;
9. rõhutab vajadust arvestada kahepoolsete ja piirkondlike kaubanduslepingute ning mitmepoolsete kaubanduslepingute puhul, mis on kindlalt seotud eeskirjadepõhise WTO süsteemiga, poliitikavaldkondade arengusiduse asjaomaseid aspekte, ning nõuab seoses sellega tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid aktiivselt koostööd kõikide teiste WTO partneritega, kes võiksid anda panuse tasakaalustatud, ambitsioonika ja arengule suunatud tulemuse saavutamisse Doha voorus kõige lähemas tulevikus;
10. toonitab asjaolu, et nn Singapuri küsimused, nagu teenuste liberaliseerimine, investeeringud ja riigihanked, konkurentsieeskirjade kehtestamine ning intellektuaalomandi õiguste rangem jõustamine, ei aita kaasa aastatuhande kaheksa arengueesmärgi saavutamisele;
11. nõuab tungivalt, et Euroopa Liit, liikmesriigid ja EIP asuksid selles plaanis juhtrolli ja muudaksid maksuparadiiside vahendusel investeerimise vähem atraktiivseks, võttes vastu riigihangete korraldamise ja riiklike rahaliste vahendite eraldamise eeskirjad, mis keelavad kõigil ettevõtetel, pankadel ja muudel maksuparadiisis registreeritud asutustel kasutada riiklikke vahendeid; palub sellega seoses komisjonil ja liikmesriikidel kasutada EIP välislaenude andmise vahekokkuvõtte läbivaatamist selleks, et parandada konkreetselt EIP võimet oma laenusajaid hinnata ja tagada, et tema investeeringud arenguriikides aitavad tõhusalt kaasa vaesuse kaotamisele, koostades nende arengust aastaaruandeid;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma üldine hinnang kolmandate riikidega sõlmitud kalanduskokkulepetele, et Euroopa Liidu välispoliitika oleks kalanduse osas täielikult sidus liidu arengupoliitikaga, suurendades ELi partnerriikide võimet tagada oma vetes jätkusuutlik kalastamine, et suurendada toiduga kindlustatust ja asjaomases sektoris kohalikku tööhõivet;
13. tuletab meelde, et ELi juurdepääs kolmandate riikide kalavarudele ei tohi mingil viisil olla kõnealustele riikidele arenguabi andmise tingimuseks;
14. nõuab tungivalt, et komisjon lisaks peale sotsiaalsete klauslite kõikidesse kalandusalastesse partnerluslepingutesse ka inimõiguste klauslid, et Euroopa Liit saaks liiduga kalandusalase partnerluslepingu sõlminud kolmandates riikides tuvastatud inimõiguste rikkumise korral võtta asjakohaseid meetmeid;
15. tuletab meelde, et 75% maailma vaesest elanikkonnast elab maapiirkondades, kuid ainult 4% ametlikust arenguabist on suunatud põllumajandusele; kutsub seepärast komisjoni,

liikmesriike ja arenguriike üles seadma põllumajandust arengupoliitikas üheks prioriteediks;

16. väljendab muret kahjuliku mõju pärast, mida avaldavad arengule kolmandates riikides peamiselt maksudest kõrvalehoidumise korraldamisega tegelevad finantsasutused; palub seetõttu komisjonil tugevdada maksukorraldusalast koostööd, eelkõige Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud ettepaneku (A6-0244/2009) 1. lisa loetletud riikidega, kes saavad abi Euroopa Arengufondist;
17. tervitab nõukogu 14. mai 2008. aasta kohtumise järeldustes väljendatud soovitusi lisada kaubanduslepingutesse klausel hea valitsemistava kohta maksuküsimustes, sest see on esimene samm maksudest kõrvalehoidumist ja maksupettusi soosivate maksusätete ja -tavade vastu võitlemisel; palub komisjonil lisada tulevastel kaubanduslepingute üle peetavatele läbirääkimistele viivitamata selline klausel;
18. kutsub komisjoni ja AKV riike üles jätkama rändealast arutelu, et tugevdada korduvrände põhimõtet ja korduvrännet korduvviisade andmise teel lihtsustada; rõhutab, et nimetatud artiklis toonitatakse inimõiguste austamist ja AKV riikide kodanike võrdset kohtlemist, kuid kõnealuste põhimõtete kasutusala piiravad oluliselt kahepoolsed tagasivõtulepingud transiidiriikidega rände juhtimise hajutamise raames Euroopas; need lepingud ei austa rändajate õigusi ja võivad viia üha uute väljasaatmisteni, mis ohustavad nende inimeste tervist ja elu;
19. nõuab, et nõukogu saavutaks kiiresti maksimaalse kokkuleppe hoiuste intresside maksustamist käsitleva direktiivi läbivaatamise ettepaneku osas ja eelkõige seoses Euroopa Parlamendi eespool viidatud õigusloomega seotud ettepaneku 1. lisa loetletud riikidega, kes saavad abi Euroopa Arengufondist;
20. rõhutab, kui vajalik on poliitikavaldkondade arengusidususe raames kaasata Euroopa Arengufond, mis on ELi arengukoostöö peamine rahastamisvahend; kinnitab, et toetab Euroopa Arengufondi kasutuselevõttu täies ulatuses demokraatliku parlamentaarse kontrolli ja selle rakendamise läbipaistvuse korral, võttes arvesse eelkõige ELi arengupoliitika rakendamise järjest suuremat tähtsust erivahendite loomisel (nagu ELi-Aafrika strateegia puhul);
21. palub komisjonil jälgida mitte ainult majanduskasvu eesmärke, vaid pöörata erilist tähelepanu tulude ebavõrdselt ümberjaotamise vähendamisele nii üksikutes arenguriikides kui ka kogu maailmas; erilist tähelepanu tuleb pöörata enese arendamise osalusprotsesside kasvule ühinemise jätkusuutlike vormide ning kaasava kavandamise koostöömeetodite kaudu, mis põhinevad konsensusel ja kohalike kogukondade osalemisel ja tagavad tõhusamad ja kestva mõjuga korraldusmudelid, väärtustades sotsiaalse majanduse rolli arengus;
22. palub komisjonil edendada arenguabi meetmeid, millega võib finantskriisi tagajärgi arvesse võttes ennetada julgeolekuprobleemide, konfliktiohtude, maailma poliitilise ja majandusliku ebastabiilsuse suurenemist ning sunniviisilise rände (nälja tõttu pagulased) kasvu;
23. kutsub arenguriike üles tagama esmased avalikud teenused ja juurdepääs maale, sh laenuid väikepõllumajandustootjatele, et edendada toiduga kindlustatust ja võidelda vaesusega,

aitades nii vähendada suurte põllumajandusettevõtjate koondumist, ressursside spekulatiivset intensiivtarbimist ja ökosüsteemide hävitamist; kutsub komisjoni lisaks üles toetama ülalnimetatud poliitikat;

24. kutsub komisjoni üles hindama rikaste ja vaeste riikide vahelise digitaalse lõhe mõju, pöörates erilist tähelepanu infotehnoloogiast tulenevatele ohtudele, kuna kõnealune tehnoloogia on diskrimineeriv, kuna see tõrjub neid, kellel ei ole sotsiaalsetel, majanduslikel ega poliitilistel põhjustel juurdepääsu uutele toodetele, mis on uue infotehnoloogilise revolutsiooni tulemus;
25. palub selle ülesande täitmiseks selget volitust poliitikavaldkondade arengusiduse hindamiseks, samuti selgeid ja täpseid tegevuseesmärke ning üksikasjalikke menetlusi;
26. rõhutab tungivat vajadust pidada poliitikavaldkondade arengusidust pikaajaliseks eesmärgiks, et tagada sellele jääv toetus; peab ülimalt oluliseks poliitikavaldkondade õigeaegset hindamist, et vältida negatiivset mõju arenguriikidele; palub selleks kontrollida Euroopa ja kolmandate riikide eraettevõtjate tegevuse mõju, pöörates erilist tähelepanu rahvusvahelistele ettevõtetele;
27. nõuab, et võrdleva analüüsi teel hinnataks Euroopa-väliste koostöö- ja arenguabi poliitika meetmete lähenemisviisi, meetodeid ja tulemusi ning vastavaid rahvusvahelise koostöö tasandeid, pöörates erilist tähelepanu Hiina tegevusele Aafrikas;
28. rõhutab, et nõukogu otsus keskenduda 2009. aastal poliitikavaldkondade arengusiduse rakendamisel viiele laiemale valdkonnale ei tohi asendada kontrolli kaheteistkümne traditsioonilise poliitikavaldkonna – kaubandus, keskkond, kliimamuutus, turvalisus, põllumajandus, kahepoolset kalanduslepingud, sotsiaalpoliitika (tööhõive), ränne, teadusuuringud/innovatsioon, informatsioonitehnoloogia, transport ja energeetika – üle; kutsub komisjoni lisaks üles juhtima tähelepanu ebasidususele, kui Euroopa poliitika avaldab negatiivset mõju arengule, ning pakkuma lahendusi; kutsub komisjoni üles looma mehhanisme uute poliitikavaldkondade hõlmamiseks, mis ei sobi piisavalt hästi olemasoleva kaheteistkümne valdkonna alla, nt toorainete valdkond;
29. tuletab meelde tema rahvusvahelisi kohustuslikke lubadusi eraldada 2015. aastaks ametliku arenguabi otstarbeks 0,7% kogurahvatulust, mis tuleb eranditult kasutada vaesuse kaotamiseks; on mures, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviis võib vähendada ELi ametliku arenguabi panust vaesusevastasesse võitlusse; tunneb muret, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviisiga kaasnevad vahendid ei sisalda juriidilist kohustust vaesuse vähendamiseks ega panust aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks;
30. märgib murelikult, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviisis ei nimetata vastuolulisest poliitikast tingitud kapitali äravoolu arenguriikidest ELi ega võeta arvesse kahju, mida tekitatakse arenguriikidele ebaõiglase maksukonkurentsi ja ebaseadusliku kapitali väljavooluga;
31. väljendab muret seoses sellega, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviis keskendub ainult ELi lõunasse suunduvatele finantsvoogudele ega arvesta lõunast ELi suunduvate finantsvoogudega, mis annab finantsvoogude suunast eksitava pildi;

32. palub komisjonil täpsemalt selgitada kogu liidu lähenemisviisi ja selle mõju ELi arengupoliitikale; väljendab muret selle lähenemisviisi võimaliku integreerimise pärast järgmisesse finantsraamistikku;
33. kutsub OECD arenguabi komitee Euroopa liikmeid üles lükkama tagasi kõik ametliku arenguabi mõiste laiendamise katsed, mis sisaldavad hiljuti Euroopa Komisjoni väljapakutud „tervet Euroopa Liitu hõlmavat” käsitlust ja „laiendatud ametliku arenguabi” põhimõtet, samuti selliseid abikõlbmatuid kuluartikleid nagu finantsvood, sõjalised kulutused, võlgade tühistamine, eriti ekspordikrediidi võlgade tühistamine, Euroopas üliõpilastele ja pagulastele kulutatav raha;
34. rõhutab, et ametliku arenguabi eesmärgid tuleb tingimata täita, kuid sellest ei piisa majandusarengu pakilise olukorra lahendamiseks; kordab oma nõudmist, et Euroopa Komisjon peab arengu rahastamiseks kiiresti leidma täiendavaid uuenduslikke rahastamisallikaid ja tegema ettepanekuid rahvusvahelise finantstehingute maksu kohta, et tulla toime kriisi halvimate tagajärgedega ja püsida aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kursil;
35. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele kindlalt meelde, et ametlik arenguabi peab jääma vaesuse kaotamisele suunatud Euroopa arengukoostöö poliitika põhialuseks; rõhutab seepärast, et kuigi arengu innovaatilisi rahastamisallikaid tuleb kõikjal edendada, peavad need olema lisavahendid, mida kasutatakse vaeseid pooldaval viisil ja mida ei saa ühelgi juhul kasutada ametliku arenguabi asendamiseks;
36. kardab, et suuremas osas arenguriikides ei saavutata enamikku aastatuhande arengueesmärke aastaks 2015; nõuab tungivalt, et liikmesriigid saavutaksid oma ühise eesmärgi ja võtaksid edaspidi vastu siduvad õigusaktid ning koostaksid oma lubaduste täitmiseks aastased ajakavad; tervitab sellega seoses 2010. aasta jaanuaris Ühendkuningriigi valitsuse esitatud rahvusvahelise arenguabi eelnõud;
37. tuletab meelde, et teeb vastavalt ELi institutsioonilisele raamistikule ettepaneku määrata poliitikavaldkondade arengusidususe alaline raportöör, kes on volitatud reageerima ja teavitama arengukomisjoni ELi poliitika ebasidususest;
38. palub komisjonil kasutada poliitikavaldkondade arengusidususe mõõtmiseks süsteemseid selgeid sihttasemeid ja regulaarselt ajakohastatavaid näitajaid, näiteks säästva arengu näitajaid, samuti olla Euroopa Parlamendi, abisaajate riikide ja kodanikuühiskonna esindajate jaoks läbipaistvam;
39. kutsub arenguriikide üles looma riigipõhiseid poliitikavaldkondade arengusidususe näitajaid, mis on kooskõlas ELi üldiste näitajatega, et objektiivselt hinnata riikide tegelikke vajadusi ja saavutusi;
40. on arvamusel, et kui ELi arengupoliitika alane tegevus ja meetmed ei pea kinni Lissaboni lepingu artiklis 208 nimetatud põhimõtetest ja eesmärkidest ega Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 loetletud ELi välispoliitikameetmetest, kujutab see endast kohustuste rikkumist, mille vastu võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 263 ja 265 alusel esitada hagi Euroopa Liidu Kohtusse;
41. rõhutab kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust kiirema arengu ja tulemusliku

rakendamise seisukohast ning väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Liidu 2009. aasta aruande üle arengupoliitika sidususe kohta (KOM(2009)0461);

42. rõhutab taas vajadust kaubanduspoliitika ja teiste poliitikavaldkondade (keskkonna- ja sotsiaalpoliitika) sidususe järele, eelkõige seoses kaubanduslepingutega, mis sisaldavad stiimuleid biokütuste tootmiseks arengumaades;
43. rõhutab taas kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust ning asjaolu, et Euroopa Komisjon peaks kasutama kaubanduslepingutes sisalduvate säästva arengu sätete rakendamist võimalusena edendada head valitsemistava ja Euroopa põhiväärtusi;
44. on seisukohal, et ELi hiljutine otsus taaskehtestada piimapulbrile ja teistele piimatoodetele eksporditoetused, mis peamiselt toetab Euroopa põllumajandusettevõtlast arengumaade vaeste põllumajandusettevõtjate arvelt, rikub selgelt poliitikavaldkondade arengusidususe peamisi põhimõtteid, ning palub nõukogul ja komisjonil see otsus viivitamata tühistada;
45. nõuab eksporditoetuste andmise lõpetamist; tuletab sellega seoses meelde kõigi WTO liikmete Dohas 2001. aastal antud lubadust viia lõpule läbirääkimiste arenguvöör, eesmärgiga kaotada kaubandussüsteemi tasakaalustamatus ja rakendada kaubandus arengu teenistusse ning aidata sellega kaasa vaesuse kaotamisele ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;
46. palub komisjonil nõuetekohaselt arvestada parlamendi tingimusi kaubanduslepingute sõlmimiseks nõusoleku andmisel, et kaubanduse peadirektoraadil oleks kaubandusläbirääkimisteks vajalik mandaat;
47. kutsub komisjoni üles võtma kõiki tema käsutuses olevaid meetmeid, tagamaks et ajal, mil suhkruprotokoll kehtivusaeg on lõppemas ja ELi suhkruuru korralduse reform pooleli, kaitseb komisjon kõiki asjaomaseid osapooli turu ajutiste ja järskude kõikumiste eest;
48. teeb ettepaneku edasi arendada olemasolevaid ELi tollitariifide vähendamise mehhanisme, nagu GSP/GSP+ süsteem ja vastavad peatükid vabakaubanduslepingutes ning majanduspartnerluslepingutes, ja integreerida rahvusvaheliselt kokkulepitud töö- ja keskkonnastandardid tihedamalt kõnealuste mehhanismidega;
49. kutsub uuesti komisjoni üles GSP ja GSP+ mehhanisme täielikult ära kasutama arenguriikide institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks, et parandada nende riikide enda sisemist sidusust arengustrateegiate koostamisel;
50. rõhutab, et süsteemne konsulteerimine töötajate organisatsioonide ja ametiühingutega sotsiaalsete ja keskkonnastandardite rakendamisel kolmandates riikides, eelkõige enne majanduspartnerluslepingute sõlmimist ja üldise soodustuste süsteemi (GSP+) võimaldamist, tagaks kaubanduspoliitika parema sidususe, mis toetaks arengumaade säästvat arengut;
51. tunnistab, et komisjoni 2009. aasta kaubandusabi seirearuande (KOM(2009)160 lõplik, lk 30) kohaselt langesid ELi kaubandusabi kohustused Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide suhtes 2975 miljonilt eurolt 2005. aastal 2097 miljoni euroni 2007. aastal, et samal perioodil langes AKV riikide osakaal ELi kaubandusabi

üldiste kohustuste hulgas 50%-lt 36%-ni ning et see ei ole kooskõlas varasemate lubadustega seada prioriteetideks vaesuse likvideerimine ja areng;

52. väljendab sellega seoses heameelt kõikide arengumaadega toimuva kaubanduse valdkonnas olevate ELi ja WTO tasandi algatuste üle, eriti „Kõik peale relvade” (EBA), GSP ja GSP+ üle, asümmeetria ja üleminekuperioodide üle kõikides olemasolevates Euroopa majanduspartnerluslepingutes ning kaubandusabi töökava 2010–2011 üle, ning nõuab neist viimase läbivaatamist, et suurendada selle mõju säästva arengu soodustamisele;
53. tunnistab, et ELi GSP+ süsteem võib mängida olulist rolli hea valitsemistava ja säästva arengu edendamises arengumaades, ning ergutab komisjoni tagama selle vahendi tõhusust ning ILO ja ÜRO konventsioonide nõuetekohast rakendamist;
54. kordab, et EL peaks toetama neid arenguriike, mis kasutavad TRIPS-lepingus sisalduvaid soodustusi, et pakkuda riiklike rahvatervise programmide raames ravimeid taskukohaste hindadega;
55. väljendab heameelt toiduainetega kindlustatust käsitleva kaitseklausli lisamise üle majanduspartnerluslepingutesse ning ergutab komisjoni tagama selle tulemuslikku rakendamist;
56. taunib CARIFORUMi ja EÜ vahelisse majanduspartnerluslepingusse kaasatud TRIPS+ sätteid ning esmavajalike ravimite kättesaadavust takistavaid sätteid lepingus, mille sõlmimise üle peetakse läbirääkimisi Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerika riikidega;
57. palub tungivalt komisjonil lõpetada majanduskoostöölepingute läbirääkimistel farmaatsiatoodete ja ravimite osas praegune TRIPS-pluss lähenemine, et arenguriigid saaksid siseriiklike terviseprogrammide raames pakkuda ravimeid kättesaadava hinna eest;
58. juhib tähelepanu, et võltsimisvastase kaubanduslepingu läbirääkimistel kokkulepitavad mis tahes meetmed kaupade piiriülese kontrolli ja konfiskeerimise volituste tugevdamise kohta ei tohiks kahjustada ülemaailmset juurdepääsu seaduslikele, odavatele ja ohututele ravimitele;
59. on mures viimaste juhtumite pärast, kus ELi liikmesriikide tolliasutused on konfiskeerinud geneerilisi ravimeid, mis läbivad Euroopa sadamaid ja lennujaamu transiidi korras, ja rõhutab, et selline käitumine kahjustab WTO deklaratsiooni ravimite kättesaadavuse kohta; palub vastavatel ELi liikmesriikidel see praktika kiiresti lõpetada; kutsub komisjoni üles kinnitama parlamendile, et praegu läbiräägitav võltsimisvastane kaubandusleping ei takista arenguriikide juurdepääsu ravimitele;
60. usub, et kliimamuutuste probleemiga tuleb tegeleda struktuurireformide kaudu, ja nõuab süstemaatilist kliimamuutuste riskihinnangut poliitika kavandamise ja otsustamise kõigi aspektide osas, sealhulgas kaubandus, põllumajandus, toiduga kindlustatus; nõuab, et selle hinnangu tulemust kasutataks selgete ja sidusate riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide koostamiseks, samuti kõigis arenguprogrammides ja projektides;
61. väljendab heameelt, et komisjon on hiljuti lubanud uuesti läbi vaadata määruse (EÜ) nr

1383/2003, millel on olnud soovimatud tagajärjed arengumaadesse veetavate geneeriliste ravimite transiidile läbi ELi;

62. usub, et sellised algatused nagu HIV/AIDSi ravimite UNITAIDI patentide ühiskasutus võivad aidata ELi tervishoiu- ja intellektuaalomandipoliitikat sidusamaks muuta;
63. väljendab heameelt komisjoni toetuse üle ettepanekutele, mis aitavad põlisrahvaste kogukondadel ära kasutada oma traditsioonilisi teadmisi ja geneetilist ressursi ning nendest kasu saada;
64. väljendab heameelt komisjoni seisukoha üle, et EL võiks alandada tariife keskkonnasõbralikele kaupadele koos sarnaselt meelestatud riikidega, kui WTOs kokkuleppele ei jõuta;
65. toetab komisjoni eesmärki hõlbustada tehnoloogiapiiret arengumaadesse, eriti vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia ja kliima suhtes paindliku tehnoloogia puhul, mis on hädavajalik kliimamuutusega kohanemiseks;
66. tunnistab rahaülekannete majanduslikku tähtsust arengumaadele, kuid rõhutab vajadust tegeleda kahepoolsete kaubanduslepingute rakendamisel „ajude väljavoolu” probleemiga, eriti tervishoiusektoris;
67. juhib tähelepanu tööle, mida paljud kodanikuühiskonna organisatsioonid on teinud ELi rahvusvaheliste ettevõtete poolse maksudest kõrvalehoidumise avastamiseks arengumaades, ning palub komisjonil nende soovitusi tulevastel läbirääkimistel arvesse võtta.
68. peab kiiduväärseks poliitikavaldkondade arengusidususe tõhustamise mehhanisme komisjonis, nimelt talitustevahelist konsultatsioonisüsteemi, mõju hindamise protsessi, säästvuse mõju hindamist ja talitustevahelist kvaliteedi tugirühma ja vajaduse korral strateegilise keskkonnamõju hindamist; tahab siiski teada, milliseid kriteeriume kasutas arengu peadirektoraat ebasidusate poliitikaalgatuste ümberlükkamiseks ning palub talitustevaheliste konsultatsioonide tulemuste osas suuremat läbipaistvust; nõuab, et Euroopa Parlamendile edastataks mõju hindamistega saadud teavet arusaadavas vormis, ja et Euroopa Parlament, riikide parlamendid ja arenguriikide parlamendi oleksid nende mehhanismidega rohkem seotud;
69. palub, et kaubandusabi strateegiast saaksid kasu kõik arenguriigid ja mitte ainult need, kes nõustuvad oma turu suurema liberaliseerimisega; kutsub komisjoni kaubandusläbirääkimiste, eelkõige majanduspartnerluslepingute raames üles, et ta ei sunniks arenguriike vastu tahtmist alustama läbirääkimisi nn Singapuri küsimustes ega finantsteenuste üle ega sõlmiks vastavasisulisi lepinguid enne, kui need riigid on loonud asjakohase riikliku regulatiivse ja järelevalveraamistiku;
70. palub komisjonil lisada Euroopa Liiduga läbiräägitud kaubanduslepingutesse alati õiguslikult siduvad sotsiaal- ja keskkonnanormid, et edendada kaubandust arengu nimel;
71. kutsub komisjoni üles alustama mõju hindamisi varem (st poliitikaalgatuste projektide koostamise varasemates staadiumites) ning palub, et komisjon kasutaks mõju hindamiseks

olemasolevaid või konkreetselt selleks teostatud, tõenditel põhinevaid uuringuid, ning lisaks alati sotsiaalse, keskkonnaalase ja inimõiguste mõõtme, kuna tulevane analüüs on väga kasulik ja praktiline, arvestades andmete puudumist ja poliitikavaldkondade arengusidususe mõõtmise keerukust; palub komisjonil lisada mõju hindamiste tulemused arengukoostöö rahastamisvahendi piirkondlikesse ja riikide strategiadokumentidesse koos ettepanekutega järeelmeetmete kohta;

72. väljendab muret selle pärast, et 2009. aastal komisjoni teostatud 82 mõju hindamisest ainult üks käsitles arengut; rõhutab vajadust süstemaatilise lähenemisviisi järele poliitikavaldkondade arengusidususe tulemuslikkuse mõõtmisel; kutsub seepärast komisjoni üles andma tuleviku suunatud uuringute ja poliitika sidususe üksusele arengu peadirektoraadis keskne roll poliitikavaldkondade arengusidususe analüüsimise tugevdamisel;
73. palub komisjoni kaasata Euroopa Parlament komisjoni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva raporti koostamisse, näiteks küsimustiku, ajastuse parandamise ja parlamendi algatusraportitega arvestamise osas;
74. palub komisjonil kaasata ELi delegatsioonid poliitikavaldkondade arengusidususega seotud tööde ning nimetada kõigis delegatsioonides poliitikavaldkondade arengusidususe eest vastutaja, kelle ülesandeks on jälgida ELi poliitika mõju partnerriikide tasandil; palub poliitikavaldkondade arengusidususe kaasamist personali väljaõppesse; kutsub komisjoni üles avaldama kord aastas ELi delegatsioonide peetud välikonsultatsioonide tulemused; kutsub selleks komisjoni üles tagama ELi delegatsioonide piisavat võimekust kohalike omavalitsuste ja parlamentidega laiahaardelisel konsulteerimisel ning võimaldama valitsusväliste sidusrühmadel ja kodanikuühiskonnal poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuses aktiivselt kaasa rääkida;
75. soovib Euroopa Komisjoni töötajaid ja Euroopa Ülemkogu delegatsioonide liikmeid poliitikavaldkondade arengusidususe alal koolitada, et suurendada nende teadlikkust poliitilise eesmärgi osas;
76. palub komisjonil anda arenguvolinikule ainupädevus riikide eraldiste, riiklike, piirkondlike ja temaatiliste strategiadokumentide, riiklike ja mitmeaastaste sihtprogrammide ja iga-aastaste tegevuskavade osas, samuti abi rakendamise osas kõikides arenguriikides, tehes tihedat koostööd kõrge esindaja ja humanitaarabi volinikuga, et vältida mittesidusaid lähenemisviise komisjonis ja nõukogus,
77. kutsub liikmesriike ja liikmesriikide parlamente üles siduvate ajakavadega konkreetsete töökavade kaudu edendama poliitikavaldkondade arengusidusust, et parandada Euroopa poliitikavaldkondade arengusidususe töökava ja abimeetmeid, tagades samas, et kavad ei oleks vastuolus partnerriikide arengustrateegiaga;
78. teeb ettepaneku kaasata poliitikavaldkondade arengusidususe arengukoostöö rahastamisvahendi vahekokkuvõttesse, eriti asjakohastesse temaatilistesse programmidesse;
79. teeb ettepaneku, et iga eesistujariigi tööprogrammi kaasatakse eraldi kohustused poliitikavaldkondade arengusidususe alal;

80. soovib nõukogul parandada poliitikavaldkondade arengusiduse tõhustamiseks mõeldud olemasolevate struktuuride toimimist, näiteks korraldada rohkem töögruppide ühiseid koosolekuid ja teha tööprogrammid üldsusele kättesaadavaks;
81. teeb ettepaneku kord kahe aasta jooksul koostada Euroopa Parlamendi raport poliitikavaldkondade arengusiduse kohta; teeb kõikidele parlamendikomisjonidele ettepaneku koostada raportid, milles käsitletakse nende komisjonide arenguperspektiive;
82. rõhutab Euroopa Parlamendi komisjonide vahelise koostöö tähtsust; sellega seoses teeb ettepaneku, et kui komisjonis arutatakse mõnd poliitikavaldkondade arengusidust puudutavat tundlikku küsimust, kaasataks tihedalt ka teised asjaomased komisjonid, ja kui komisjon korraldab poliitikavaldkondade arengusidust puudutavas tundlikus küsimuses ekspertide kuulamise, tuleb teised asjaomased komisjonid kaasata kuulamise korraldamisse;
83. kutsub praeguseid parlamentaarseid ühisassambleesid (näiteks AKV-EÜ parlamentaarset ühisassambleed) määrama alalised poliitikavaldkondade arengusiduse raportöörid ning koostama poliitika ebasiduse avastamiseks igal teisel aastal poliitikavaldkondade arengusidust käsitlev raport;
84. seoses poliitika sidusust käsitleva komisjoni teatisega (KOM(2009)458) palub ametlikku selgitust arenguriikidega tugevdatud partnerluse ja poliitikavaldkondade arengusiduse teemalise dialoogi kohta; soovib teada, kas see tugevdatud partnerlus sisaldaks ka mehhanismi arenguriikide nõustamiseks selle kohta, mida nad ise saavad teha poliitikavaldkondade arengusiduse edendamiseks, ja kava riikide suutlikkuse suurendamiseks, et poliitikavaldkondade arengusiduse hinnanguid teostada;
85. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Poliitikavaldkondade sidusus eeldab, et kõik ELi poliitikavaldkonnad peavad olema kavandatud toetama arengumaade arengu vajadusi. Kuigi EL on võtnud poliitikavaldkondade arengusiduse endale kohustuseks, takistab tema poliitika siiski mitmel moel arengueesmärke, näiteks:

- arengumaade turud on üle ujutatud subsideeritud Euroopa toodetega, mis nõrgestab nende maade majanduslikku ja sotsiaalset infrastruktuuri, süvendab alatoitumust ja näljahäda, seab kohalikud talunikud struktuurilisele vaesuse ohtu ja muudab nad üha enam sõltuvaks välisest abist;
- palju riike (näiteks Malaisia, Indoneesia ja Kolumbia ning rida Aafrika maid) on suure osa oma põllumajandusmaast eraldanud agrokütuse tootmiseks ning täidavad toiduohutuse ja bioloogilise mitmekesisuse hinnaga ELi vajadust taastuvate energiaallikate järel;
- suureulatuslik maade sundvõõrandamine agrokütuse tootmise eesmärgil ähvardab tõsiselt väiketalunike elatist; Põhja-Ghanas on jathropa istanduste tarvis raadatud üle 10 000 hektari maad; Tansaania on agrokütuse tootmiseks eraldatud kuni 60% viljakast maast; Senegalis peetakse läbirääkimisi 50 000 kuni 200 000 hektari eraldamiseks, kuid sealjuures ei suuda ükski nendest maadest toota kohalike tarbimisvajaduste katteks piisavalt toiduaineid;
- dokumendis „Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas”, mis sisaldab ELi kaubandusstrateegiat, näidatakse, kuidas kahepoolsed ja regionaalsed vabakaubanduspoliitika strateegiad hõlbustavad ELi juurdepääsu arengumaade tooraineturule (sh põllumajandustoodetele) ning avavad need turud ELi suurettevõtetele väiketalunike ning sünnistaadiumis tööstuse arvelt;
- ELi juurdepääs arengumaade turgudele piirdub praktikas tooraine ekspordiga, mis on töödeldud kaupadega võrreldes vähem maksustatud. See poliitika kinnistab arengumaad ELi tööstuse tarbeks toorainete tootja rolli;
- finantsvaldkonna liberaliseerimine (kaasa arvatud spekulatiivse iseloomuga ja muutlikud finantsvood, mida arengumaad suudavad vaid vähesel määral ohjata), on rahvusvahelisel tasandil tekitanud olulise ebastabiilsuse ja see on arengumaade majandusele toonud kaasa katastroofilisi tagajärgi;
- erinevad assotsiatsiooni- ja vabakaubanduslepingud, mille üle praegu läbirääkimisi peetakse, tekitavad pangandus- ja finantssektori vastutustundetu liberaliseerimise ohu, mis ähvardab juba niigi vaesunud kogukondi ebaturvaliste finantstoodete, spekulatsiooni, maksudest kõrvalehiilimise ja muu sarnasega;
- aastal kehtestas Euroopa Komisjon uuesti ekspordisubsiidiumi piimatoodetele, mida eksporditakse peamiselt AKV maadesse, kusjuures vaeste maade turud on samal ajal ilma kaitseta. Näiteks domineerivad piima maailmaturu hinnad AKV maade hindade üle ning hindade tugev kõikumus mõjutab tõsiselt kohalikke talunikke ja piimatööstust (muuhulgas tekitab see järsult kasvavat sõltuvust impordist ning kahjustab kohalikke

- hindu). Nigeerias, kus 80% elanikkonnast on karjakasvatajad, on alates 1996. aastast piimatoodete import neljakordistunud ning ELi osa sellest impordist on 65%;
- EL kui relvade suureksportija viib relvi välja ning võimaldab relvade saatmist üle oma piiri. Samal ajal, kui EL annab tasakaalustatud kogustes arenguabi, ekspordib ta otse või kaudselt relvi maadesse, kus arengufondidele kulutatakse miljoneid (EL-15 kulutab aastas ligilähedaselt 70 miljardit eurot arengufondidele, samas ulatub ELi relvaeksport 360 miljardi euroni aastas);
 - uute kalandusalaste lepingute jõustumisel jätkub kalavarude ülekasutamine, sest maksimaalse tasakaalustatud püügi kindlaks määramiseks puuduvad tihti usaldusväärsed teaduslikud andmed. Kohalikel kaluritel ei ole püügipiirkondadele eelisjuurdepääsu ning Euroopa laevade subsideeritud konkurents kahjustab neid ka edaspidi. Antud juhul saab kohalik töötlev tööstus, millel on tootmisahelas kõige kõrgem potentsiaalne lisaväärtus, vaid vähesel määral toetust;
 - EL on asetanud säästva arengu, metsade hävitamise, sellega kaasneva bioloogilise mitmekesisuse vähenemise, kliimamuutused ning vaesuse leevendamise oma poliitilise kava etteotsa. Metsaõiguspõhiste täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust käsitlevasse kohandatud tegevuskavasse (FLEGT) on lisatud kõik vajalikud koostisosad, mis võimaldavad ellu viia sidusat säästva arengu poliitikat. Sellest hoolimata ei ole EL nende ülesannete elluviimisel teinud suuri edusamme. Praegune FLEGTi rakendamine ei muuda otsustavalt olukorda ebaseadusliku ja hävitusliku metsaraide vastu võitlemises;
 - globaalse soojenemise osas ei vähenda EL oma heiteid piisavalt palju, et saavutada kahe kraadi eesmärk ning globaalse temperatuuri tõus tabab ennekõike arengumaid. ELi maad peaksid kompenseerima kuni 70% oma heitkogustest, kuid siiani ei ole võetud veel piisavalt palju konkreetseid kohustusi arengumaade kliimamuutuste vastu võitlemise rahastamiseks ning puudub tegelik tehnosiirde alane koostöö vähim arenenud riikidega (enamik puhta arengu mehhanismi projektidest viiakse läbi selliste kiirelt areneva majandusega riikidega nagu Hiina);
 - kui arvesse võtta ainult meedia poolt kajastatud juhtumeid, on ELi piiriga külgnevatel aladel alates 1988. aastast saanud surma 14 794 inimest. Samal ajal on Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (FRONTEX) eelarve ajavahemikus 2007–2009 kahekordistunud. ELi ebaseadusliku sisserändega võitlemise eelarve on sama ajavahemiku jooksul kasvanud kuuekordseks. Paar näidet selle kohta, kui tähtsaks on see poliitikavaldkond muutunud: aastal saatsid ELi liikmesriigid maalt välja 174 275 inimest; 27 liikmesriigis registreeriti 2008. aastal peaaegu 240 000 varjupaigataotlejat, ehk miljoni elaniku kohta 480 taotlejat. Kuni 73 % nendest taotlustest lükati tagasi ja ainult 24 425 varjupaigataotlejat (13%) said pagulase staatuse, 18 560 taotlejat (10%) kuulutati täiendava kaitse all olevaks isikuks ning 8970 taotlejale (5%) anti riigis viibimise luba humanitaarsetel põhjustel.

See nimekiri ei ole ammendav ja siia võiks lisada veel palju näiteid poliitikavaldkondade ebasidususe kohta. Kokkuvõttes võib öelda, et kuigi protsess poliitikavaldkondade arengusidususe saavutamiseks algas 2005. aastal, ei ole selles tehtud palju tegelikke edusamme. Olukord ei parane, kui tegeletakse ainult üksikute probleemidega – paljud siin

esitatud ebasidususe näited on sellele süsteemile olemuslikud. ELi lühiajalisi huvisid eelistatakse tihti pikaajalistele huvidele ja arengueesmärkidele.

Käesoleva raporti üldine eesmärk on uurida valitseva ebasidususe küsimust ning juhtida tähelepanu poliitikavaldkondade arengusidususe struktuursetele probleemidele. Lisaks loodab raportöör tõsta ELi institutsioonide teadlikkust poliitikavaldkondade arengusidususe kohta, kaasata Euroopa Parlamenti veelgi enam komisjoni poliitikavaldkondade arengusidususe protsessi ning tõsta poliitikavaldkondade arengusidususe taset Euroopa Parlamendis, mistõttu raportöör lisas raportisse mõned ülesanded ka parlamendi jaoks.

Käesoleva raporti üks keskseid soovitusi on võtta kasutusele kaebuste esitamise mehhanism. Sellest võiks saada poliitikavaldkondade arengusidususe keskpunkt ELis, mille kaudu saaks vastu võtta kaebusi ja koostada iseseisvaid aruandeid poliitika ebasidususe kohta. Raportöör soovib selleks keskpunktiks ombudsmani, sest nii oleks võimalik kasutada ära olemasolevaid struktuure. Kui Euroopa haldussüsteem – st praegusel juhul põhiliselt komisjon – ei tegutse vastavalt seadusele või rikub inimõigusi, kujutab see endast vähemalt haldusomavoli, mida ombudsman saab uurida ka omal algatusel, nagu on selgelt väljendatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 228 lõikes 2. Näiteks viis üks selline omaalgatuslik uurimine ELi dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitlevate esimeste eeskirjade kehtestamiseni nõukogu, komisjoni ja (hiljem) parlamendi poolt vastu võetud otsustega.

Lisaks kujutab seaduse ja inimõiguste rikkumine endast selgelt just sellist poliitikavaldkondade ebasidusust, mida komisjoni teatise kohaselt tahetakse vältida. See oleks vastuolus ka Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 209 sätestatud ELi poliitikaga arengu valdkonnas.

Mis puutub arengumaade riiklikesse järelevalveasutustesse, siis ei oleks ombudsmani pädevus nende pädevusega vastuolus, sest tema mandaat piirdub Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega, mis ei kuulu riiklike järelevalveasutuste volitustesse.

Ombudsmani volitusi ei oleks vaja muuta. Ombudsman teatas avalikult, et ta kohustub kasutama omaalgatusliku uurimise õigust, kui kaebuse esitaja staatus on ainus põhjus, miks muidu vastuvõetav kaebus vastuvõetamatuks kuulutatakse. Veel üks näide on Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon, mis on volitatud (kuigi mitte kohustatud) tegelema liikmesriigis elavate või seal viibivate mitteresidendist mittekodanike kaebustega.

Kui ombudsman vastuseks Euroopa Parlamendi konkreetsele üleskutsele teatab, et ta on valmis kasutama omaalgatusliku uurimise õigust, kui talle laekub kaebus sidususe puudumise kohta (asjakohaste eesmärkide, põhimõtete või kriteeriumidega) ELi tegevuses arengupoliitika valdkonnas, siis ei tähenda see, et ombudsman oleks kohustatud neid volitusi kasutama muudes küsimustes esitatud kaebuste uurimiseks.

Sarnane korraldus on ka juba kasutusel: Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa ombudsmani vaheline vastastikuse mõistmise memorandum võeti esimest korda arutlusele 2007. aastal Euroopa Parlamendi Sbarati raportis Euroopa ombudsmani 2006. aasta tegevust käsitleva aastaaruande kohta¹ Margrete Aukeni esitatud kahe muudatusettepaneku põhjal².

¹ A6-0301/2007

² tervitab soojalt Euroopa ombudsmani avaldust, milles ta teatab oma kavatsusest käsitleda omaalgatusliku uurimise õigust kasutades Euroopa Investeerimispanka (EIP) laenutegevuse küsimust ning märgib, et Euroopa ombudsman peaks hindama ja tagama asjassepuutuvasse valdkonda kuuluvate kaebuste töötlemise sisemise suutlikkuse;

kutsub ombudsmani üles kaaluma vastastikuse mõistmise memorandumini allkirjastamist Euroopa

2.3.2010

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

arengukomisjonile

ELi poliitikavaldkondade arengusidusus ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsiooni kohta
(2009/2218(INI))

Arvamuse koostaja: Vital Moreira

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust kiirema arengu ja tulemusliku rakendamise seisukohast ning väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Liidu 2009. aasta aruande üle arengupoliitika sidususe kohta (KOM(2009)0461) ning kaubanduse peadirektoraadi kaubanduslepingute rakendamist puudutava tasakaalustatud lähenemisviisi üle, mis mitte ainult ei edenda ELi strateegilisi majandushuve, vaid rõhutab ka hea valitsemistava ja Euroopa põhiväärtuste rakendamise vajadust;
2. rõhutab taas vajadust kaubanduspoliitika ja teiste poliitikavaldkondade (keskkonna- ja sotsiaalpoliitika) sidususe järele, eelkõige seoses kaubanduslepingutega, mis sisaldavad stiimuleid biokütuste tootmiseks arengumaades;
3. rõhutab, et Euroopa Liit on selgelt suurim abiandja maailmas (ELi abi suurenes 2008. aastal 49 miljardi euron, mis on 0,4% kogurahvatulust), ning et abi maht suureneb 2010. aastal eeldatavasti 69 miljardi euron, mis vastab 2005. aastal G8 Gleneaglesi tippkohtumisel antud ühisele lubadusele – 0,56% ELi kogurahvatulust; juhib tähelepanu asjaolule, et see annaks täiendavad 20 miljardit eurot arengueesmärkide saavutamiseks;

Investeeringuspangaga institutsioonidevahelise koostöö viiside üle seoses Euroopa ombudsmani volituste täitmisega EIP tegevuses avalduva haldusliku omavoli näidete osas ning on arvamusel, et EIP on paremal positsioonil, et teavitada aktiivselt EIP rahastatavate projektidega seotud kodanikke võimalusest esitada kaebus ombudsmanile, sealhulgas juhul, kui nimetatud kodanikud on väljaspool ELi elavad kolmandate riikide kodanikud;

4. rõhutab taas kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust ning asjaolu, et Euroopa Komisjon peaks kasutama kaubanduslepingute rakendamist võimalusena edendada head valitsemistava ja Euroopa põhiväärtusi;
5. rõhutab, et süsteemne konsulteerimine töötajate organisatsioonide ja ametiühingutega sotsiaalsete ja keskkonnastandardite rakendamisel kolmandates riikides, eelkõige enne majanduspartnerluslepingute sõlmimist ja üldise soodustuste süsteemi (GSP+) võimaldamist, tagaks kaubanduspoliitika parema sidususe, mis toetaks arengumaade säästvat arengut;
6. tunnistab, et komisjoni 2009. aasta kaubandusabi seirearuande (KOM(2009)160 lõplik, lk 30) kohaselt langesid ELi kaubandusabi kohustused Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide suhtes 2975 miljonilt eurolt 2005. aastal 2097 miljoni euroni 2007. aastal, et samal perioodil langes AKV riikide osakaal ELi kaubandusabi üldiste kohustuste hulgas 50%-lt 36%-ni ning et see ei ole kooskõlas varasemate lubadustega seada prioriteetideks vaesuse likvideerimine ja areng;
7. väljendab sellega seoses heameelt kõikide arengumaadega toimuva kaubanduse valdkonnas olevate ELi ja WTO tasandi algatuste üle, eriti „Kõik peale relvade” (EBA), GSP ja GSP+ üle, asümmeetria ja üleminekuperioodide üle kõikides olemasolevates Euroopa majanduspartnerluslepingutes ning kaubandusabi töökava 2010–2011 üle, ning nõuab neist viimase läbivaatamist, et suurendada selle mõju säästva arengu soodustamisele;
8. on seisukohal, et ELi hiljutine otsus taaskehtestada piimapulbrile ja teistele piimatoodetele eksporditoetused, mis peamiselt toetab Euroopa põllumajandusettevõtlast arengumaade vaeste põllumajandusettevõtjate arvelt, rikub selgelt poliitikavaldkondade arengusidususe peamisi põhimõtteid, ning palub nõukogul ja komisjonil see otsus viivitamata tühistada;
9. rõhutab vajadust arvestada kahepoolsete ja piirkondlike kaubanduslepingute ning mitmepoolsete kaubanduslepingute puhul, mis on kindlalt seotud eeskirjadepõhise WTO süsteemiga, poliitikavaldkondade arengusidususe asjaomaseid aspekte, ning nõuab seoses sellega tungival, et komisjon ja liikmesriigid teeksid aktiivselt koostööd kõikide teiste WTO partneritega, kes võiksid anda panuse tasakaalustatud, ambitsioonika ja arengule suunatud tulemuse saavutamisse Doha voorus kõige lähemas tulevikus;
10. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti 2010. aastaks suurendama ELi kaubandusega seotud kollektiivse abi kogusummat kahe miljardi euroni aastas (üks miljard eurot ühenduse poolt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt);
11. toonitab asjaolu, et nn Singapuri küsimused, nagu teenuste liberaliseerimine, investeringud ja riigihanked, konkurentsieskirjade kehtestamine ning intellektuaalomandi õiguste rangem jõustamine, ei aita kaasa aastatuhande kaheksa arengueesmärgi saavutamisele;
12. palub arengumaadel ja eriti nendel, kes saavad kõige rohkem ELi abi, tagada hea valitsemistava järgimine kõikides avalikes asjades ja eriti saadud abi haldamisel, ning

nõuab tungivalt, et komisjon astuks kõik vajalikud sammud, et tagada abi läbipaistev ja tõhus kasutamine;

13. kordab, et EL peaks toetama neid arenguriike, mis kasutavad TRIPS-lepingus sisalduvaid soodustusi, et pakkuda riiklike rahvatervise programmide raames ravimeid taskukohaste hindadega;
14. väljendab heameelt toiduainetega kindlustatust käsitleva kaitseklausli lisamise üle majanduspartnerluslepingutesse ning ergutab komisjoni tagama selle tulemuslikku rakendamist;
15. taunib CARIFORUMi ja EÜ vahelisse majanduspartnerluslepingusse kaasatud TRIPS+ sätteid ning esmavajalike ravimite kättesaadavust takistavaid sätteid lepingus, mille sõlmimise üle peetakse läbirääkimisi Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerika riikidega;
16. väljendab heameelt, et komisjon on hiljuti lubanud uuesti läbi vaadata määruse (EÜ) nr 1383/2003, millel on olnud soovimatud tagajärjed arengumaadesse veetavate geneeriliste ravimite transiidile läbi ELi;
17. usub, et sellised algatused nagu HIV/AIDSi ravimite UNITAIDI patentide ühiskasutus võivad aidata ELi tervishoiu- ja intellektuaalomandipoliitikat sidusamaks muuta;
18. väljendab heameelt komisjoni toetuse üle ettepanekutele, mis aitavad põlisrahvaste kogukondadel ära kasutada oma traditsioonilisi teadmisi ja geneetilist ressursi ning nendest kasu saada;
19. palub komisjonil nõuetekohaselt arvestada parlamendi tingimusi kaubanduslepingute sõlmimiseks nõusoleku andmisel, et kaubanduse peadirektoraadil oleks kaubandusläbirääkimisteks vajalik mandaat;
20. väljendab heameelt komisjoni seisukoha üle, et EL võiks alandada tariife keskkonnasõbralikele kaupadele koos sarnaselt meelestatud riikidega, kui WTOs kokkuleppele ei jõuta;
21. toetab komisjoni eesmärki hõlbustada tehnoloogiasiret arengumaadesse, eriti vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia ja kliima suhtes paindliku tehnoloogia puhul, mis on hädavajalik kliimamuutusega kohanemiseks;
22. tunnustab, et ELi GSP+ süsteem võib mängida olulist rolli hea valitsemistava ja säästva arengu edendamises arengumaades, ning ergutab komisjoni tagama selle vahendi tõhusust ning ILO ja ÜRO konventsioonide nõuetekohast rakendamist;
23. tunnustab rahaülekannete majanduslikku tähtsust arengumaadele, kuid rõhutab vajadust tegeleda kahepoolsete kaubanduslepingute rakendamisel „ajude väljavoolu” probleemiga, eriti tervishoiusektoris;
24. juhib tähelepanu tööle, mida paljud kodanikuühiskonna organisatsioonid on teinud ELi rahvusvaheliste ettevõtete poolse maksudest kõrvalehoidumise avastamiseks arengumaades, ning palub komisjonil nende soovitusi tulevastel läbirääkimistel arvesse võtta.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.2.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 16 -: 4 0: 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Catherine Bearder, José Bové, George Sabin Cutaș, Mário David, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Matteo Salvini, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Patrice Tirolien

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Enrique Guerrero Salom, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Gay Mitchell, David-Maria Sassoli, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Proinsias De Rossa, Santiago Fisas Ayxela, Krzysztof Lisek, Isabella Lövin, Emma McClarkin, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia